

Interreg Greece-Bulgaria Access2Heritage

European Regional Development Fund

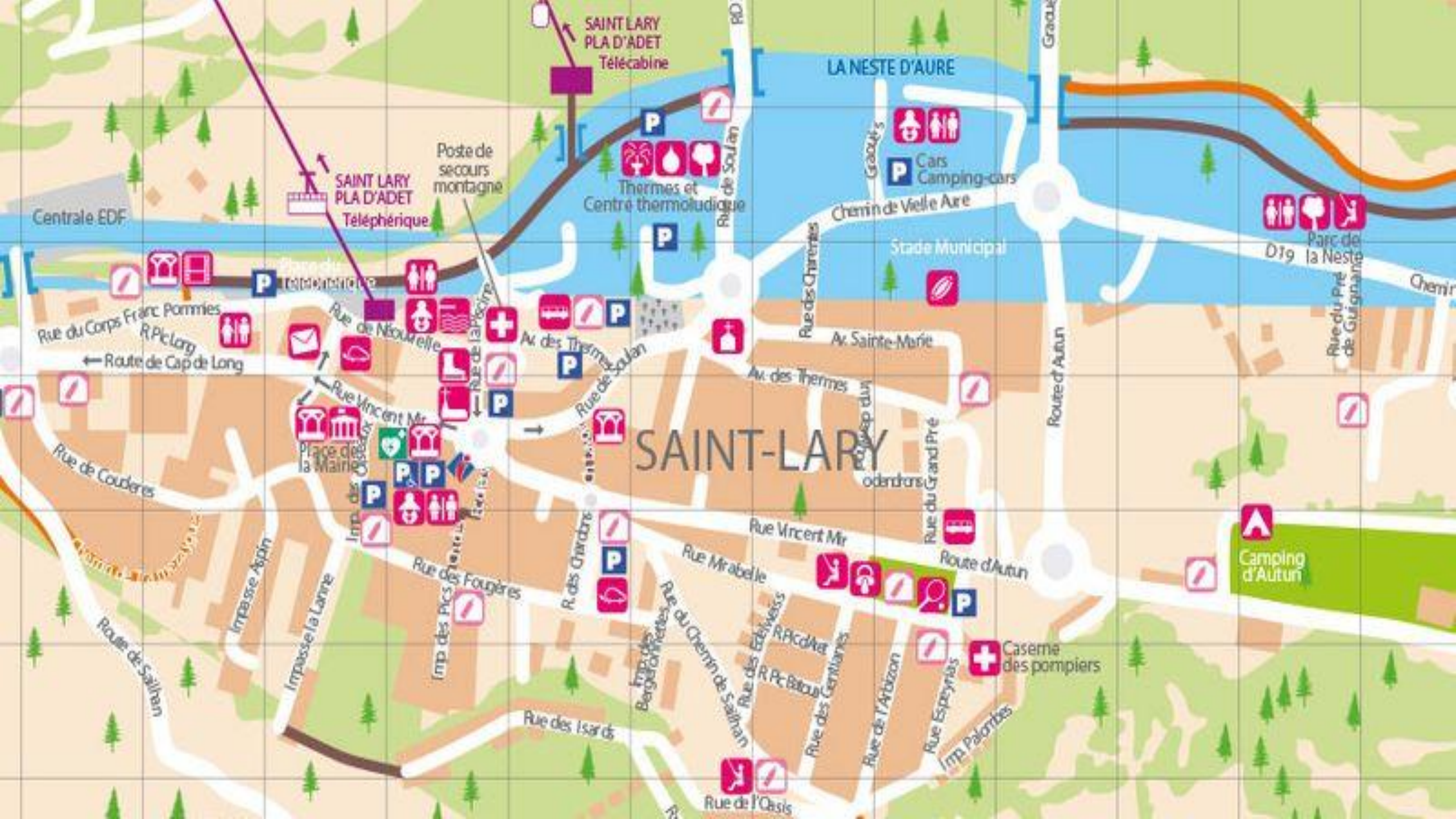
EUROPEAN UNION

НАУЧЕНИ УРОЦИ ОТ УЧЕБНО ПЪТУВАНЕ ДО

ФРАНЦИЯ

14 - 17 МАЙ 2019

Centrale EDF

SAINT LARY
PLA D'ADET
Télécabine

SAINT LARY
PLA D'ADET
Téléphérique

Poste de secours
montagne

Thermes et
Centre thermoludique

LA NESTE D'AURE

Cars
Camping-cars

Stade Municipal

Parc de
la Neste
D19

Chemin

Rue du Corps Franc Pommies
R.P. de Long
Route de Cap de Long

Rue de Nouvelle

Av. des Thermes
Rue de Soulan

Av. Sainte-Marie

SAINT-LARY

Av. des Thermes

Rue du Grand Pré

Route d'Autun

Camping
d'Autun

Rue de Couderes

Rue Vincent Mir

Place de la Mairie

Rue des Fougères

R. des Chardons

Rue Mirabelle

Rue Vincent Mir

Casernes
des pompiers

Route de Saillan

Impasse Aspin

Impasse la Lanne

Imp. des Pies

Rue des Isards

Rue du Chemin de Saillan

Rue des Edelweiss

R.P. de Biscuit

Rue des Germinies

Rue de l'Arbrizon

Rue Espyrinas

Imp. Palmiers

Rue de l'Oasis

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

СЕН-ЛАРИ-СУЛАН, ФРАНЦИЯ

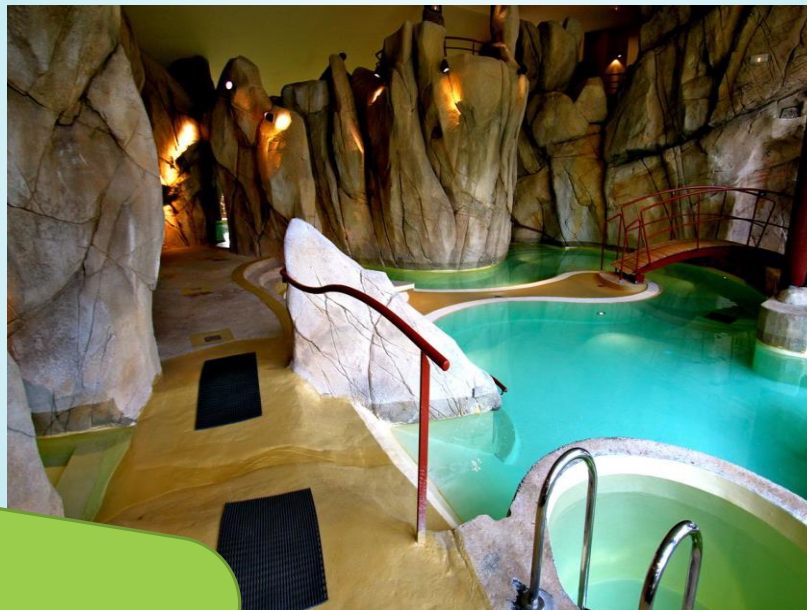

Сен-Лари-Сулан

Сен-Лари-Сулан

Идеално разположено в сърцето на долината Aure с приятно време и слънце, село Saint-Lary е доминирано от ски курорта, който го гледа от 830 метра. Кабинковият лифт Pic Lumière (построен през 1957 г. и модернизирани след това) и кабинковият лифт Vignès (отворен само през зимата) позволиха да се стигне до склоновете. През 2010 г. тези два ски лифта позволиха шесткратно увеличаване на транспортния капацитет до пистите и намаляване на времето за чакане на спортистите.

Разположен на по-малко от 20 километра от Испания, Сен Лари и каменните и фахверкови фасади увеличават автентичността на селото. Хората се наслаждават на празнични вечери, които смесват иберийска и френска югозападна атмосфера.

Сен-Лари-
Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Политика за хората с увреждания във Франция

Френската република се грижи за хората с увреждания, така че те са равни и пълноправни граждани на френското общество, независимо от тяхното увреждане или степента, в която то се разкрива. Това се регулира от Закона за хората с увреждания от 11 февруари 2005 г. (Закон за равни права и възможности, участие и гражданство на хората с увреждания).

Параграф 114 от закона гласи: По смисъла на този закон, за увреждане се счита всяко ограничение на дейността или ограничаване на участието в обществото, търпяно в неговата среда от дадено лице, поради съществена, трайна или продължителна промяна на една или повече физически функции, сетивни, умствени, когнитивни или умствени, или инвалидизиращо здравословно състояние.

Уеб сайт на Закона:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT00000809647&dateTexte=&categorieLien=id>

Към момента на приемане на закона във Франция над 10% от населението (над 5 милиона души) са с увреждания.

Следователно мерките, определени в закона, както и някои последващи допълнения към тях, включват различни дейности във всички области на обществения живот:

- Образование, заетост, архитектурна среда и достъпност,
- транспорт (като издаване на инвалидни карти);
- Държавно обезщетение за намалена заплата на работещ с увреждания;
- Помощ за студент с увреждания;
- Изплащане на обезщетение за възрастен човек с увреждания;
- Достъпен транспорт и обществени пространства и др.

Във Франция са създали институции, които се грижат както за правата на хората с увреждания, така и за обезщетенията, които получават, както и за тяхната информираност.

<https://mdphenligne.cnsa.fr/>

<https://www.cnsa.fr/vous-etes-une-personne-handicapee-ou-un-proche/missions-et-fonctionnement-des-mdph>

<https://handicap.gouv.fr/ouvrir-mes-droits-rendez-vous-avec-votre-mdph>

Достъпен туризъм във Франция

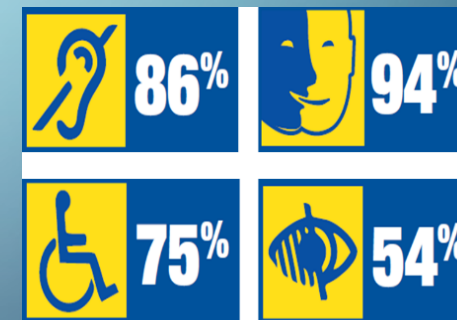
Като част от политиката за достъпност френската държава и общество прилагат и политика за достъпен туризъм. Създаден е държавен знак (знак, марка) „Туризъм и увреждания“ (Label „Tourisme et handicap“). Издава го Министерството на туризма на Франция, но появата му се дължи на тясното сътрудничество на публичната власт с туристическата индустрия, местните власти и асоциациите, представляващи хората с увреждания.

Целта на етикета „Туризъм и увреждания“ е да предостави обективна и последователна информация за достъпността на обектите и туристическите съоръжения.

<http://www.tourisme-handicaps.org/les-labels/>

Знакът обхваща четири групи увреждания:

- увреждане на слуха,
- зрително увреждане,
- двигателно увреждане,
- умствено увреждане.

Достъпен туризъм във Франция

На всеки пет години се извършва нова категоризация на „Туризъм и увреждания“ (Tourisme et handicap) на обектите, обхванати от марката. Той обхваща различни туристически дейности, които са групирани в пет категории:

- настаняване;
- туристическа информация;
- свободно време;
- ресторантьорска дейност;
- посещения.

Интересът към етикета „Туризъм и увреждания“ (Tourisme et handicap) непрекъснато нараства. През юни 2018 г. тя обхвана близо 5500 заведения и институции. На 31 декември 2016 г. 2260 туристически обекта получиха знака и за четирите групи увреждания (увреден слух, зрителни увреждания, двигателни увреждания и умствени увреждания). Това са 41% от имотите „Туризъм и увреждания“ (Tourisme et handicap). За да насърчи все повече заведения и обекти да се включат в дейностите, обхванати от етикета, се организира месец „Туризъм и увреждания“ (Tourisme et handicap), провеждат се изложби, раздават се награди и се засилва рекламата в социалните мрежи.

Национален парк Пиренеи

Национален парк Пиренеи (Parc National des Pyrénées) е част от верига от десет национални парка във Франция, управлявани от Френската агенция за биологично разнообразие (Agence Française pour la Biodiversité AFB).

Националните паркове обхващат различни сухоземни и морски зони и представляват почти 9,5% от френската територия (60 728 km²). Те са класифицирани като национални паркове поради изключителните си природни и културни ресурси. Десетте парка привличат повече от 8,5 милиона посетители всяка година.

<http://www.pyrenees-parcnational.fr/fr>

Национален парк Пиренеи

Национален парк Пиренеи е третият национален парк във Франция. Създаден с указ на 23 март 1967 г. Паркът е разположен в зоните на Високите Пиренеи и Атлантическите Пиренеи (Hautes-Pyrénées & Pyrénées-Atlantiques) и обхваща площ от повече от 100 километра, над шест долини, два департамента (Pyrénées - Atlantiques et Hautes-Pyrénées) и два района (Nouvelle Aquitaine / Нова Аквитания / et Occitanie / Occitania). Намира се на границата между Франция и Испания.

Паркът управлява два природни резервата: Националния природен резерват Newville (Néouvielle) (2313 хектара) в долината Оре (Aure) и Националната защитена зона за белоглавите лешояди в Осау (83 хектара). Мястото на Пиренеите Мон Перду, циркове и каньони („Pyrénées Mont Perdu, cirques et canyons“) е включено в списъка на ЮНЕСКО за световно наследство от 1997 г. както за природно, така и за културно наследство. Цирковете на Gavarnie, Estoub (Estaubé), Troumouse и Barroude от френската страна и каньоните Aniscle, Ordesa, Escudain и Pineta от испанската страна са природни феномени и илюстративен пример за основните етапи от развитието на Земята.

Национален парк Пиренеи

Както всички национални паркове, Националният парк на Пиренеите се състои от „ядро“ и „зона за членство“. „Ядрото“ е защитена територия без постоянни жители. Той е предмет на специфични разпоредби за опазване на биоразнообразието. Традиционни дейности като скотовъдство (традиционни сезонни практики за паша на животни) и горско стопанство се практикуват в тази област от 45 707 хектара.

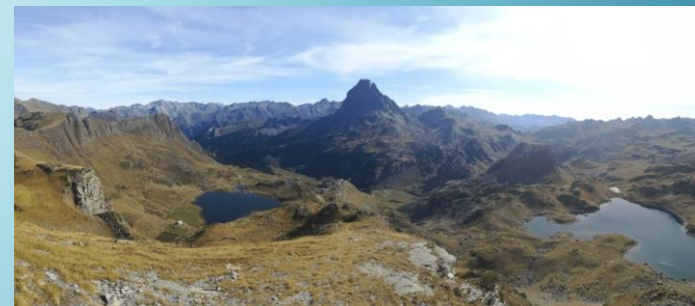
„Ядрото“ обхваща административната територия на 15 общини. В зоната на членство, включваща 64 общини, националният парк си партнира с местните общности въз основа на специална харта, която определя специфични дейности за опазване на околната среда, съчетани със социално-икономическо развитие: поддържане на качеството на ландшафта, развитие на селските райони, подпомагане на летните управление на пасища и оценка на местни селскостопански продукти, развитие на горското стопанство, управление на гостоприемството от големи туристически обекти, обществена осведоменост, опазване на природното и културно наследство, опазване на водните ресурси.

Национален парк Пиренеи

Национален парк Пиренеи е без бариери или огради и животните в него са напълно свободни. Паркът е дом на над 70 различни вида бозайници. Много гръбначни животни (общо над 40 вида) са защитени на национално ниво. Една от тях, планинската коза, силно застрашена през 50-те години на миналия век, сега расте свободно в парка с над 4000 животни от вида. Сред големите животни в Пиренейския парк са кафявите мечки, а мармотите успешно се възстановяват в естествената среда на парка. Има и много големи хищни птици като брадати лешояди, белоглави лешояди, египетски лешояди и скален орел.

Най-алпийската планинска верига в Южна Европа, Пиренеите, има много богата и разнообразна флора - повече от 2500 растителни вида, повече от 40% от растителното разнообразие във Франция (европейската континентална територия на Франция). Те растат на различни нива на надморска височина и достигат до 3000 метра. Лилии, рамонди, адониси, див лук, иберийска върба са разпространени в Националния парк на Пиренеите.

Национален парк Пиренеи

Природните красоти, богатата флора и фауна, както и забележителностите привличат много туристи в Национален парк Пиренеи. Желанието паркът да бъде достъпен за хора с увреждания накара ръководството му през 2006 г., година след приемането на Закона за хората с увреждания, да покрие изискванията и да получи знака „Туризм и хора с увреждания“ (Tourisme et handicap) за две от къщите (посетителски центрове) в парка – The National Park House at Etsaut в долината Aspe /Maison du Parc national des Pyrénées d'Etsaut en vallée d'Aspe/ и National Park House at Lariun in the Долината Осо /Maison du Parc national de Laruns en vallée d'Ossau/. Етикетът важи за всичките четири вида увреждания - слухови увреждания, зрителни увреждания, двигателни увреждания и умствени увреждания и се дава за първи път на френските национални паркове. Днес шест от деветте къщи в парка са етикетирани и за четирите видове увреждания: Национална паркова къща в Тарб /Maison du Parc national à Tarbes/, Национална паркова къща в долината Arrens-Marsous /Maison du Parc national et de la vallée à Arrens-Marsous/, Национална паркова къща в Etsaut /Maison du Parc national à Etsaut /, Къща в национален парк в Laruns /Maison du Parc national à Laruns /, Къща в национален парк в Saint-Lary /Maison du Parc national à Saint-Lary /къща в Saint-Larry/ и информационната точка в Plan д'Асте /Point d'information du Plan d'Aste/.

Къщите на Националния парк Пиренеи:

<http://www.pyrenees-parcnational.fr/fr/des-decouvertes/sejourner-dans-le-parc-national/les-maisons-du-parc-national-des-pyrenees>

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage
European Regional Development Fund

Maison du Parc national à Tarbes

Maison du Parc national et de la vallée à Arrens-Marsous

Maison du Parc national à Cauterets

Maison du Parc national à Etsaut

Maison du Parc national à Gavarnie

Maison du Parc national à Laruns

Maison du Parc national et de la vallée à Luz Saint-Sauveur

Maison du Parc national à Saint-Lary

Point d'information du Plan d'Aste - vallée du Tech

Политиката на Националния парк Пиренеи за достъпност „Туризм и увреждания“ (Tourisme et handicap) за парка:

<http://www.pyrenees-parcnational.fr/fr/des-decouvertes/un-parc-national-accessible/label-tourisme-et-handicap>

Политиката за достъпност на хората с увреждания е реализирана от Национален парк Пиренеи и в изграждането на маршрути-интерпретативни пътеки за четирите вида увреждания - увреден слух, зрителни увреждания, двигателни увреждания и умствени увреждания. Всички тези съоръжения позволяват на всеки посетител, независимо от неговото увреждане, да се докосне до сърцето на природата и да открие изключителното богатство на планината. Съоръженията на трасето са напълно автономни. В началото на всяка от тях има табла, които са оборудвани с аудио терминали, захранвани от слънчева енергия. Те излъчват коментари на френски, английски и испански. Текстовете на всяко табло са написани на френски, английски и испански език, както и на брайлово писмо. Моделите позволяват на всеки посетител да разбере засегнатите теми.

Пътеката в долината Теш /Tex/ е една от трите пътеки в Националния парк Пиренеи, намира се около езерото, дълга е 800 метра и е достъпна за всички. Разполага с пет интерпретационни дъски за геология, планински пейзаж, пасторализъм и хидроенергия. В хижата Arcoesh /Arcoèche/, обитавана от овчар през лятото, две интерпретативни табла представят историческото развитие на пастирството, както и съвременното му състояние. В края на маршрута в долината има още седем станции, които предоставят информация за водните ресурси, горите и скалите в долината Теш /Tex/.

Пътеката Бушаро – Гаварние /Boucharo – Gavarnie/ е създадена по стар път, затворен за движение и достъпен за всички, включително и за хора с увреждания. Намира се в сърцето на Националния парк Пиренеи и обекта на ЮНЕСКО “Пиренеи - планината Перду” /”Pyrénées - Mont Perdu”/, от Col des Tentes до Col de Boucharo. Чрез него хората с увреждания могат да открият циркуса Gavarni и неговите високи върхове, включително Brèche de Roland. Три интерпретативни панела запознават посетителите с природното наследство, геологията и трансграничната търговия.

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage
European Regional Development Fund

За Националният парк е създадена интерпретативна пътека на тема дървета. Известна е като пътеката на дървото Etsaut. Релефни рисунки върху триъгълни въртящи се терминали показват дървото, листата и плодовете му. Имената на видовете растения са изписани на френски и испански език, както и на Брайл и уголемени табели за хора с увредено зрение. Така са илюстрирани повече от 25 дървета. Един от островите е посветен на геологията и въздействието на почвата. Той представя най-известните скали на долината. Телескоп за наблюдение, достъпен за ползватели на инвалидни колички, и две тълкувателни табели за грабливи птици и мечки допълват пътеката. Представени са и отпечатъци от смола на диви животни с идентификация на френски, испански и брайлово писмо.

Маршрутите и къщите в Национален парк Пиренеи, както и в други девет парка, са разработени благодарение на спонсорството на застрахователната компания GMF - от 2008 г. В парка Пиренеи подкрепата на компанията осигурява обновяването на къщите Cauterets и Saint-Lary.

Посетени обекти в Националния парк Пиренеите

- Къщите в националния парк в Arrens-Marsous.

Те са емблематични туристически обекти, които са напълно достъпни за хора с увреждания и за четирите вида увреждания – със слухови увреждания, зрителни увреждания, двигателни увреждания и умствени увреждания. Първата къща на Националния парк в долината Arrens-Marsous е офис на Националния парк, туристически център и има малка интерактивна експозиция за развитието на туризма в региона. В сградата има и зала за прожекции.

След Къщата има достъпен туристически маршрут, внимателно проучен от експертите по проекта, който разполага с уникални туристически информационни табели, подходящи за хора със зрителни и слухови увреждания.

В края на долината Arrens-Marsous (в сърцето на планината) е построен нов Национален парк House, който е туристически център и има интересна експозиция за развитите местни икономически дейности, свързани с животновъдството, производството на сирене, билкоприбиране, пчеларство и други.

Посетени обекти в Националния парк Пиренеите

- **Къщата на националния парк в Saint-Lary**, развит туристически център за ски, туризъм и колоездене. Къщата се намира в красивата сграда - кулата Хачан, разполага с туристически информационен център и атрактивна изложба (вътрешна и открита), посветена на дърветата, горите и индустриите, развити чрез тях. Мултисензорната изложба е изработена само от естествени материали, има надпис „Туризъм и увреждания“ и е подходяща за хора с четири вида увреждания – слухови, зрителни, двигателни и умствени. На посетителите се предлагат сензорни анимации, звук и аромати, за да позволят сетивното изследване на тези различни животински и растителни видове. За екологично отговорно използване на дърво, всички приложения на дърво могат да се наблюдават под формата на тактилни анимации. Има и тактилен терминал за хора с увреждания, за да се запознаят с достъпните туристически пътеки в долината Aure. В къщата в Сен Лари има стая за прожекции и магазин за сувенири.

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage
European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

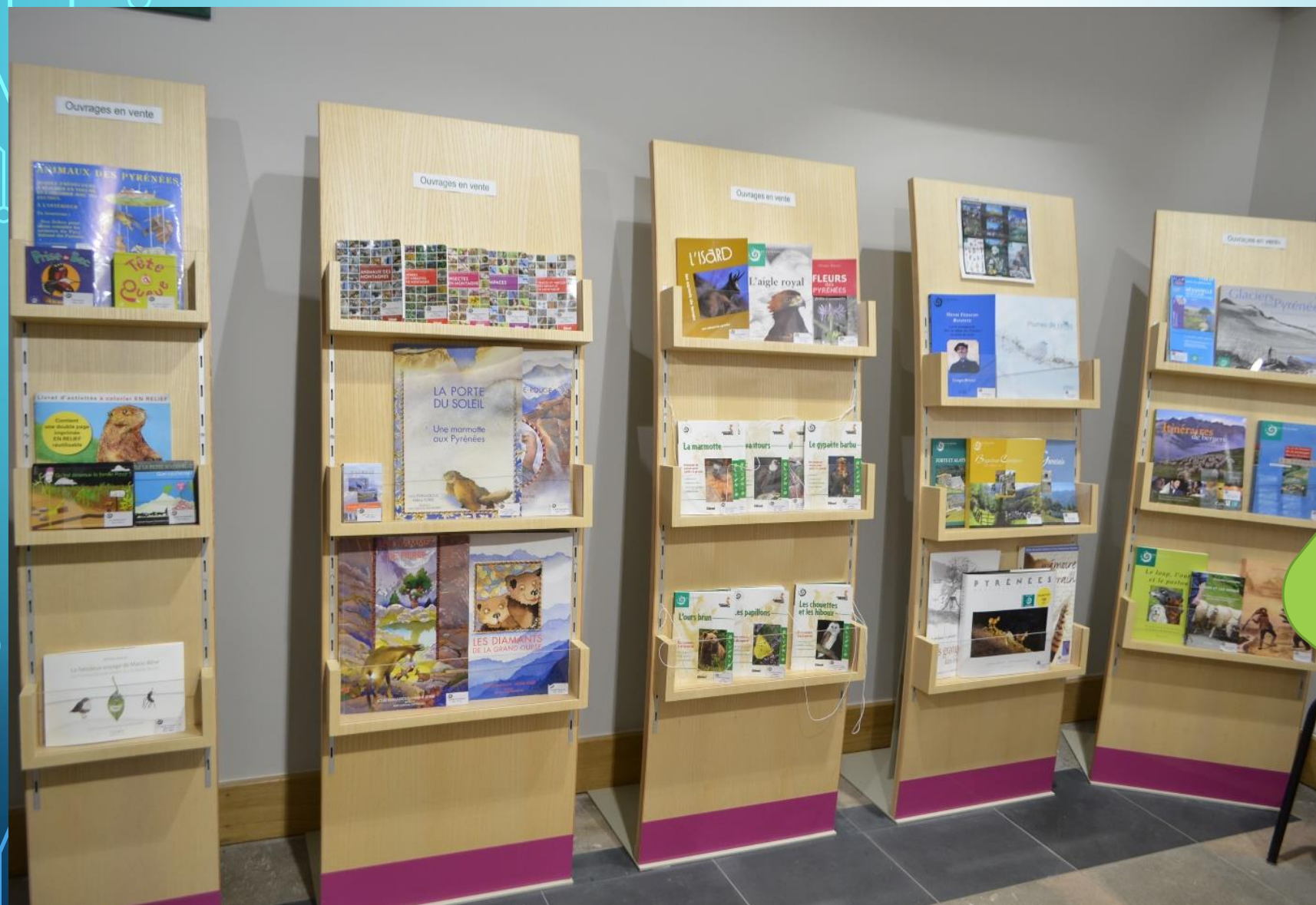

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

11 LA RÉSERVE NATURELLE DU NÉOUVIELLE

► Richesses humaines

La réserve naturelle n'est pas un milieu vierge, les troupeaux de bovins et d'ovins y paquent.

À la fin du XVIIIe siècle, les lacs glaciaires ont été surélevés pour capter l'eau, produire de l'électricité et irriguer les coteaux du piémont.

La réserve naturelle a été créée en 1936 par la Société d'Acclimatation de France pour préserver ces richesses. Le Parc national des Pyrénées est gestionnaire de cet espace, propriété des communes d'Aspin-Aure, Aragnouet, Saint-Lary et Vielle-Aure.

► Paysages et records

Il y a 300 millions d'années, le granite du Néouvielle est né d'une intrusion magmatique dans les profondeurs de la terre. Des phases successives d'érosion et de soulèvement ont peu à peu façonné le massif. Mais ce sont surtout les glaciers du Quaternaire qui ont modelé le paysage actuel, sculpté les cirques et creusé les lacs.

L'orientation du massif vers le sud et la protection d'une haute crête confèrent à la réserve naturelle un microclimat plus chaud et plus sec, à l'origine du relèvement des limites de la vie : le Pin crochets croît à 2 600 mètres, son record d'altitude en Europe et Crapaud accoucheur survit à 2 400 mètres, en restant têtard pendant dix ans.

► Richesses naturelles

Les milieux ouverts, mosaïques de bosquets de pins, de rhododendrons et de pelouses sont le refuge d'une faune diverse. De nombreux arbres morts donnent l'impression d'un dépérissement de la forêt. Mais il n'en est rien. Le climat sec du Néouvielle induit un ralentissement de la décomposition du bois. Les pins peuvent ainsi rester secs sur pied pendant plusieurs années.

Les milieux aquatiques abritent aussi une richesse floristique et faunistique qui ont rendu célèbre la réserve naturelle dans le monde scientifique.

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

4 DESMAN

Ça trompe énormément

► Qui suis-je ?

Le desman est un animal fort singulier. Endémique des Pyrénées et du quart nord-ouest de la péninsule ibérique, il a une allure de taupe munie d'une trompe et de pattes palmées, ce qui lui a longtemps valu d'être nommé à tort « rat trompette ». Pour le voir, il faut se montrer patient car il reste très discret.

► Où le trouve-t-on ?

Essentiellement aquatique et aux mœurs nocturnes, le desman fréquente les cours d'eau et les lacs.

► La terreur des portes-bois

Aussi avoué qu'une taupe, le desman s'active fébrilement pour se nourrir, recherchant sans cesse sous les cailloux sa pitance constituée pour partie de Phryganes (portes-bois) et autres invertébrés d'eau douce.

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Heureux les pieds dans l'eau...

► À quoi ressemble-t-il ?

C'est un arbre de taille moyenne, moins de 25 mètres, à la silhouette pyramidale. Adulte, il se distingue à son écorce sombre présentant de nombreuses petites verrues. Ses feuilles vert foncé sont de forme arrondie, échancrées à leur extrémité.

Les fruits de l'aulne en forme de petits cônes (strobiles) ressemblent à s'y méprendre à des pommes de pin miniatures.

► Où le trouve-t-on ?

Dans la vallée, il se rencontre essentiellement près des cours d'eau.

► Le plein d'azote, s'il vous plaît !

Pour ses besoins en azote, l'aulne vit en association avec une bactérie qui lui en fournit à demeure. Celle-ci est localisée dans les excroissances (nodosités) de racines.

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

10 LAGOPÈDE ALPIN

Le roi du mimétisme

► Qui suis-je ?

Oiseau montagnard, le Lagopède alpin appelé également perdrix des neiges, vit à plus de 1 800 mètres d'altitude toute l'année. Au Quaternaire, il a résisté à l'important réchauffement climatique qui fit suite aux grandes glaciations. Discret à l'extrême, pour se protéger il sait passer inaperçu. Vêtu de gris l'été, il se pare progressivement de blanc pendant l'hiver. Ses plumes très développées au niveau des pattes jouent le rôle de véritables raquettes à neige.

► Où le trouve-t-on ?

Il affectionne les crêtes et les pierriers. Herbivore à l'âge adulte, il se nourrit de bourgeons, chatons de saule, graminées, myrtilles alors que les poussins préfèrent les insectes, araignées ou escargots.

► Coqs chanteurs sur la place

Au mois de mai, pendant la saison des amours, les mâles arborent fièrement leur caroncule rouge et donnent rendez-vous aux poules, les encerclant avec leurs ailes et fredonnant de curieuses mélodies pour éloigner d'autres prétendants.

10 BEC CROISÉ

Un perroquet perché en vallée d'Aure

► Qui est-il ?

Le Bec croisé pourrait être confondu avec un petit perroquet en raison de son bec particulier et de son plumage de teinte rouge brique du plus bel effet.

► Où le trouve-t-on ?

Dans la vallée, il est inféodé aux forêts d'altitude de Pins sylvestres et de Pins à crochets de la Réserve naturelle du Néouvielle.

► Un nid dans le blizzard hivernal

Afin de bénéficier des ressources alimentaires au printemps, le Bec croisé entreprend de construire son nid et d'y pondre ses œufs en plein hiver. Il se nourrit exclusivement de pignons de pin. L'oiseau cueille le cône, s'installe sur une branche en se calant sur sa queue, commence par déchiqueter avec son bec dissymétrique comme un « ouvre-boîtes » les écailles très dures puis insère son bec entre elles comme un levier en les écartant.

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

4 CINCLE

Le plongeur des torrents

► Qui suis-je ?

Le Cincle plongeur également appelé merle d'eau est un oiseau inféodé aux rivières à débit relativement rapide. Son plumage est marron et il arbore fièrement une jolie poitrine blanche.

► Où le trouve-t-on ?

Le Cincle plongeur et le torrent ne sauraient être dissociés. Il vole rapidement souvent au ras de l'eau. Il est facile de l'observer. Son nid, constitué de feuilles et de mousses, est souvent construit sous les ponts.

► Un as de la natation

Le cincle se nourrit principalement de larves d'insectes munies d'un fourreau de minuscules grains de sable qu'il chasse en apnée dans le lit de la rivière. Après son repas, il recrache par le bec une pelote ovoïde composée de ces éléments minéraux.

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Frêne commun

AIL DES OURS

Une haleine sans odeur

► À quoi ressemble-t-il ?

L'ail des ours ressemble beaucoup au muguet mais, contrairement à lui, n'est pas du tout toxique. La forme de ses feuilles est presque identique. Les deux espèces forment des touffes denses au sol. Seule l'odeur caractéristique de l'ail des ours le distingue du muguet.

► Où le trouve-t-on ?

Il est présent dans les bois humides à sols frais et profonds des forêts du bord des cours d'eau.

► Régime à l'ail

L'ail des ours fait partie d'une espèce de nourriture appelée ail des ours. Il est très riche en vitamines et en minéraux. Il est utilisé pour traiter les problèmes de circulation sanguine et de tension artérielle. Il est également utilisé pour traiter les problèmes de digestion et de sommeil.

Un dur à cuire

► Qui suis-je ?

Le Pin à crochets, « une espèce frugale qui plus que toute autre a le pouvoir de souffrir sans mourir ». Il tire son nom de la forme caractéristique des écailles de son cône.

► Où le trouve-t-on ?

L'étage subalpin est le domaine du Pin à crochets. Relégué à ces hautes altitudes par la concurrence des autres espèces, il est capable de survivre dans des conditions très difficiles. Froid, vent, enneigement prolongé l'ont façonné, créant par endroit des formes torturées, véritables bonzaïs naturels.

► Au service de l'Homme

Au cours des millénaires l'homme-éleveur l'a marqué de son empreinte. Tout d'abord en défrichant la pinède pour agrandir les estives, dessinant ainsi un subtil équilibre entre milieux ouverts et fermés. Puis en entaillant son tronc à coups de hache pour tirer des colliers pour le bétail ou disposer de « têtes », ces torches enrésinées dont les bergers se servaient autrefois pour s'éclairer dans les cabanes.

6 GRAND TÉTRAS

Un coq haut perché

► Qui est-il ?

Le Grand tétras, encore appelé coq de bruyère, occupe les forêts de montagne, telles que celles de la Réserve naturelle du Néouvielle à une altitude variant entre 700 et 2 200 mètres. On le retrouve à la lisière supérieure des forêts entre rhododendrons, myrtilliers et framboisiers. Au printemps lors de la période de reproduction, les mâles se réunissent sur des places de chant où ils parquent pour gagner les faveurs des femelles et lancent alors leur chant si particulier.

► Une doudoune à double couche

Le Grand tétras est une espèce parfaitement adaptée au froid. Il possède une double plume (*hyporachis*) qui lui permet une meilleure isolation. Les femelles ont la particularité de posséder un plumage couleur de feuilles mortes, dit cryptique.

► Régime au « pin » sec et à l'eau

L'hiver, son alimentation est composée essentiellement d'aiguilles de pins. Il dispose alors de peu de réserves. Tout dérangement peut lui être fatal.

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

4 CINCLE

Le plongeur des torrents

► Qui suis-je ?

Le Cincle plongeur également appelé merle d'eau est un oiseau inféodé aux rivières à débit relativement rapide. Son plumage est marron et il arbore fièrement une jolie poitrine blanche.

► Un as de la natation

Le cincle se nourrit principalement de larves d'insectes munies d'un fourreau de minuscules grains de sable qu'il chasse en apnée dans le lit de la rivière. Après son repas, il recranchera par le bec une pelote ovoïde composée de ces éléments minéraux.

► Où le trouve-t-on ?

Le Cincle plongeur et le torrent ne sauraient être dissociés. Il vole rapidement souvent au ras de l'eau. Il est facile de l'observer. Son nid, constitué de feuilles et de mousses, est souvent construit sous les ponts.

LOUTRE

Une discrète qui l'est si peu

► Qui est-elle ?

La loutre est le mammifère le plus petit de notre espèce (3,5 à 4,5 kg) pesant de 6 à 12 kilogrammes. Sa queue dense, son corps fuselé, sa tête aplatie, ses membres courts et ses pattes palmées sont de parfaites adaptations à son mode de vie semi-aquatique.

► Où la trouve-t-on ?

Ses habitats se situent dans les zones humides (marais, tourbières, etc.) et les zones de transition entre les milieux aquatiques et terrestres (zones de culture, etc.). Elle est présente dans toute la France.

► Menu du jour : cuisses de crapaud à la mode aurore

La loutre consomme des poissons mais aussi des amphibiens, des crustacés, des mollusques, des petits mammifères, des oiseaux, des insectes, etc. Elle se nourrit de tout ce qui se trouve dans l'eau. Elle est très vorace et peut consommer jusqu'à 10% de son poids en nourriture par jour.

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

3 TRUITE FARIO

Au bout de la ligne

Symbole de l'eau fraîche, la Truite fario est bien connue des pêcheurs pyrénéens. D'une longueur moyenne allant de 25 à 100 cm, elle possède un corps élancé parfaitement adapté à une nage rapide, avec un museau pointu et une bouche aux petites dents. Sa robe varie du brun au gris verdâtre avec des points noirs, verts, bleus et rouges.

► Buffet froid

La truite se nourrit de larves d'insectes et d'amphibiens, et de petits crustacés. En hiver, elle est capable de survivre dans des eaux entre 0 et 4° recouvertes de glace.

► Carnet rose

Elle se reproduit de novembre à janvier dans une eau entre 5 et 15°. Dès que les truites ont rejoint leurs zones de frayère, graviers aux eaux fraîches et bien oxygénées, les femelles pondent. Le mâle dépose sa semence puis la femelle recouvre les œufs de gravier pour les protéger. Les truites quittent alors rapidement la frayère. À la naissance, l'alevin reste sous les graviers pour se protéger. Au bout de six semaines, il sort et tente de se nourrir seul. Ses chances de survie sont faibles.

3 SALIGUES DE BORD DE NESTE

Forêt alluviale occupant le lit majeur de la Neste, la saligue tire son nom de saule, arbre typique des zones humides.

Régulatrice des crues, productrice de bois, lieu de pacage, la saligue était autrefois un élément important de la vie locale. Aujourd'hui, ayant cédé la place aux espaces cultivés, elle se présente plus souvent sous forme d'une bande discontinue le long de la Neste.

La saligue d'Agos, en aval du village de Vielle-Aure, en est un bel exemple. Avec son aspect sauvage, cette « forêt galerie » représente un véritable enjeu paysager et biologique.

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

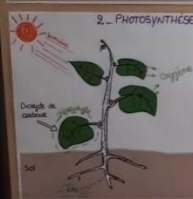
Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

1 LA FORÊT

► La forêt indispensable

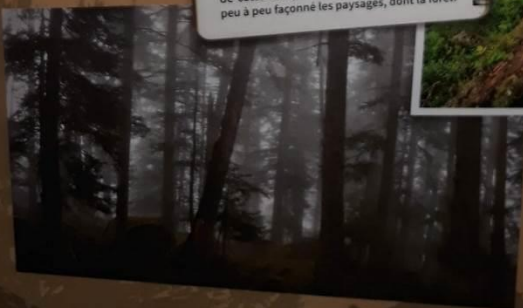
La forêt est essentielle à la vie sur terre. Elle respire, absorbe l'oxygène et rejette le gaz carbonique. La forêt se nourrit. La chlorophylle des feuilles permet aux arbres de transformer le gaz carbonique de l'air en matière nutritive. Cette photosynthèse n'est possible que grâce au soleil. La forêt est source de vie. Elle est un refuge pour de nombreuses espèces animales. Arbres et végétaux accueillent et nourrissent des milliers d'êtres vivants, de la bactérie au mammifère, insecte et oiseau. Les feuilles et le bois enrichissent la terre en se décomposant. La forêt est un rempart contre l'érosion. Les racines des arbres fixent le sol et les arbres amortissent le choc de la grêle, de la pluie et de la neige.

La forêt n'est pas une simple juxtaposition d'arbres mais un véritable écosystème.

► La conquête forestière

Après les différents épisodes de glaciation qui marquèrent l'histoire des Pyrénées, la forêt a progressivement reconquis spontanément les espaces. La composition floristique actuelle émane de cette période. Puis à partir de cette composante naturelle, l'homme a peu à peu façonné les paysages, dont la forêt.

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Tout au long de sa vie, l'arbre s'élargit et grandit. Sa croissance est liée aux conditions extérieures (climat, sol, compétition...).

L'arbre est un témoin du passé et la lecture de ses cernes (anneaux de croissance) peut illustrer son histoire. Chaque cerne correspond à la quantité de bois produite en une année par l'arbre.

Pour connaître l'âge d'un arbre, il suffit donc de compter le nombre de cernes.

Sauriez-vous dire à quel âge cet arbre a été abattu ?

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Bûches

Pour une combustion de longue durée, on utilise souvent des bûches de feuillus durs (chêne, hêtre, frêne...) plutôt que des résineux ou des feuillus tendres.

Le bois utilisé doit être sec. En effet, la combustion d'un bois « vert » libère beaucoup de substances polluantes et fournit environ deux fois moins d'énergie qu'un bois sec.

Les appareils performants n'atteignent pas leur meilleur rendement avec du bois humide. De plus, le matériel s'encrasse plus vite et risque de se détériorer.

Granulés

Ils sont obtenus par la compression de sciures de bois de résineux et de feuillus ou de divers produits agricoles. Aucun additif chimique n'est utilisé.

Ils permettent des rendements élevés et une autonomie importante mais sont cependant plus onéreux que les autres combustibles issus du bois.

C'est un produit facile à transporter. Les granulés nécessitent l'utilisation d'un poêle spécifique ou « poêle à granulés ».

Plaquettes forestières

Ce bois déchiqueté est obtenu par broyage de branches ou d'arbres à faible diamètre.

Livrées en vrac, elles doivent être stockées dans un local ou un silo étanche à l'eau et ventilé, qui ne sera pas rempli à plus de 70-80 % de son volume pour laisser circuler l'air. Il est préférable que le taux d'humidité soit inférieur à 30 % pour éviter toute dégradation.

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Les films sont diffusés
la demande.
Si aucun film n'est en
projection, vous pouvez
venir en demander un à
l'accueil ! ☺

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Сен-Лари-Сулан

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Арен-Марсо,
Пиринеи

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Арен-Марсо

ARRENS-MARSAUS (Arrens)

Idées de randonnées pédestres et VTT

Nous vous proposons quelques idées de randonnées pédestres et VTT au départ d'Arrens Marsaus et des alentours. Nous vous invitons à découvrir les informations détaillées de ces randonnées ainsi que d'autres itinéraires de randonnées de Vallée d'Aun dans nos topoguides de randonnées pédestres et VTT.

Au départ du village d'Arrens-Marsaus

L'Arboretum : 1330 - Dénivelé : 173m - Balisage jaune

De la Maison du Val d'Aun, prendre la direction d'Estérol. Au petit pont de Pierre (Pont ou Labastet), emprunter le gîte d'Arrens et rejoindre la piste de gauche qui s'élève dans la vallée jusqu'à l'Arboretum.

Le Balnéaire : 1340 - Dénivelé : 200m - Balisage jaune

De la Maison du Val d'Aun, prendre le D105 en direction du barrage du lac. 400m après la bifurcation, au pied de la magnifique Chapelle du Puyty Lussan, prendre le terrain plat qui s'étend dans le vallon boisé. A l'intersection goudronnée, descendre la route sur une empanche de mètres et emprunter la route sur votre gauche pour monter en lacets dans la forêt. En haut descendre sur l'autre versant pour rejoindre l'Arboretum à l'aise.

Au départ de la Vallée du Tesc (Parce du Parc National des Pyrénées)

Lac de Sèze : 1330 (Ar) - Dénivelé : 74 m - Balisage jaune

Au coin du Parc National des Pyrénées, vous trouverez les sentiers Arrens au nouveau musée des sports et monuments. A l'entrée des lacs de Sèze et de la forêt, prendre à la découverte de la nature et de la flore du Parc National.

Après le lac, chercher la Toule de Dourbailles (laur sous un rocher).

Lac et Refuge de Migouette : 1341 (Ar) - Dénivelé : 880m

Un bon chemin en forêt très agréable. Cette randonnée est classée et agréée par les services départementaux de la montagne, pour sa difficulté et son intérêt. Le barrage du lac de Migouette, petit barrage en pierre, est très agréable à visiter et de l'Arboretum, on peut facilement accéder à la sortie.

Au départ du Col du Soudou

Lac de Sèze : 2330 (Ar) - Dénivelé : 173m - Balisage jaune

Prendre le sentier de montagne - circuit - Arrens - lac de Sèze. Le lac de Sèze est une magnifique destination. Cette balade est très facile, permet d'apprécier un très bon paysage de montagne tout proche au magnifique massif du Gazon.

Des randonnées VTT

Le Val d'Aun, le VTT est le moyen idéal pour tous ceux qui ont le goût de la montagne du Parc National des Pyrénées.

Arrens au village d'Arrens-Marsaus nous avons les sentiers balisés :

Arrens-Marsaus : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491,

[illegible]

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Арен-Марсо

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Долината
Арен-Марсо
Достъпно място
за отдих и почивка

Légende inspirée de « Contes et Légendes des Hautes-Pyrénées »
Edition de Borée

Sapin pectiné
Abeto blanco
European silver fir

If
Tejo
Yew

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

Долината
Арен-Марсо
Достъпен паркинг

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Interreg
Greece-Bulgaria
Access2Heritage

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Арен-Марсо

Interreg

Greece-Bulgaria

Access2Heritage

European Regional Development Fund

Музей на
националния парк
Пиренеи,
Арен-Марсо

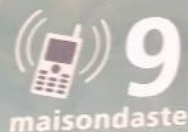
Ours
Oso
Bear

Sanglier
Jabali
Wild boar

Lagopède
Lagópodo
Lagopus

**Bec croisé
des sapins**
Piquituerto común
Common crossbill

Grand tétras
Jrogallo
Western capercaillie

La forêt : un garde-manger pour ses habitants
El bosque: una despensa para sus habitantes
The woodland: a food pantry for its inhabitants

Долината
Арен-Марсо
Мултисензорен
информационен
борд

Научени уроци

Всички учебни посещения могат да бъдат определени като незабравими и ценни за всеки участник.

Учебно посещение във Франция

Посещението в Националния парк Пиренеи показва, че грижите за хората с увреждания, дори и на много по-трудни места като планини, долини, върхове, криволичещи пътеки и неравни пътища, езера и други водни площи (както и в посетителски центрове и в изложби на открито) са не само напълно възможни, но са и предизвикателство, включително осигуряване на средства за преодоляване на огромния процент препятствия за хората с увреждания. На голяма част от местата в парка Знакът „Туризм и увреждания“ е за четирите вида увреждания – слухови, зрителни, двигателни и умствени.

Парк Пиренеи е първият национален парк във Франция, получил етикета „Туризм и увреждания“ /„Tourisme et handicap“/ за четирите вида увреждания за две от своите къщи: Къщата на националния парк в Етсаут в долината на Аспе /Maison du Parc national des Pyrénées d'Etsaut en vallée d'Aspe/ и къщата на националния парк в Ларун в долината на Осау /Maison du Parc national de Laruns en vallée d'Ossau/.

Пред Музея
на Националния парк
Пиринеи в Арен-Марсо,
Франция

Учебно посещение във Франция

От видяното на обектите, от информацията и прочетените материали ясно личи желанието на парка да достигне 100% достъпност за хора с увреждания. Със сигурност това е в хармония с политиката на френската държава и пълното разбиране в обществото, че хората с увреждания са пълноправни граждани, които с обща подкрепа могат да живеят с пълна сила на възможностите си и да бъдат полезни за развитието на гражданското общество и благосъстоянието и прогреса на Френската република.

Видяното и наученото по време на посещението в Национален парк Пиренеи може да се приложи на национално ниво в Гърция и България. Необходимо е не само финансиране. Пълният синхрон в работата на държавата, гражданското общество и организациите на хората с увреждания ще доведе до практическа реализация на френския опит. Дали е на същите линии или везни зависи от много обстоятелства. Но посоката е повече от правилна.

По достъпната за хора с увреждания пътека в долината Арен-Марсо, Национален парк Пиренеи, Франция

Тази презентация е изготвена по проект
“Пътеки за достъпен туризъм”
(**ACCESS2HERITAGE**),
Реф. No 2055, MIS code 501 88 90,
Договор B2.6C.06 / 15.12.2017,
Финансирана от програмата за териториално
сътрудничество “INTERREG V-A Гърция-България
2014-2020”,
съфинансирана от Европейския фонд за регионално
развитие и националните бюджети на участващите
страни

Цялата отговорност за съдържанието на презентацията се носи от Регионален младежки парламент – Кърджали, България и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тя отразява официалната позиция на Европейския съюз, на участващите страни, на Управляващите органи и на Съвместния секретариат

<http://www.greece-bulgaria.eu/>